

KURJER WARSZAWSKI.

D. 24. Września. — Rok 1844.

Wtorek.

№ 255.

Jutro, ŚŚ. Ładysław i Aurelja.

Pełnia poiutrze.

N. PAN, w przychyleniu się do prośby Polikarpa *Morzyckiego*, Polskiego wychodźca przebywającego we Francji, najmłodszej wdzielić mu raczył przebaczenie z dozwoleń powrotu do Królestwa.

W okolicach Warszawy między *Sochaczewem* i *Nowogrodzkiem*, przez kilka dni odbywały się manewry Wojsk wszelkiej broni, w obec *J. O. Feldmarszałka Xięcia WARSZAWSKIEGO*, który dnia wczorajszego wieczorem wrócił do Warszawy. — Darowiznę r. s. 1,260, jako stały fundusz na utrzymywanie iednego alumna Jednoty wyznania Ewangelicko-Refor. w Gub: Kieleckiej, przez niegdy *Kar: Frycza* uczynioną, Rada Adm: zatwierdziła. — *Franciszek Wieland*, Asesor Prawny przy Rządzie Gubernial: Mazowieckim, przeżywszy lat 46, onegdaj przeniósł się do wieczności. Pozostała Familja, zaprasza Kolegów i Przyjaciół zmarłego na Exportację zwłok, iutro o godz: 4tej po południu z Domu przy ulicy Żabiej Nro 949, na Smętarz Powązkowski; oraz na żałobne Nabożeństwo poiutrze o godz: 10tej z rana, w Kościele OO. Kapucynów odbyć się mające. — Ponawia się uwiadomienie, że Rodzice i Opiekunowie, którzy Dzieci swoje od lat 3ch do 7miu mające, pragną posyłać do *Sal Ochrony*, winni zgłosić się do właściwych parafji po bezpłatne świadectwa co do daty urodzenia dziecka, a z tem świadectwem do Członków Towarzystwa Dobroczyńców Opiekunów właściwych Cyrkułów. Z 5ciu *Sal Ochrony*, Isza znajduje się w gimnachu Towarzystwa na Krak:-Przedm.; 2ga przy ulicy Przyrynek; 3cia na Lesznie; 4ta na Pradze, a 5ta w Nowym-Świecie w domu Sierot i Ochrony. — Tegoroczne jesienne zabawy rozpocznie u nas koncert na korzyść *Domu Starców Gminy Ewangelickiej, sierot i ubogich dzieci*. Koncert ten dany będzie Jutro w pałacu Paca, o godz: 12tej w południe; a program iego jest następujący: *Ważniejsze Berjota* wykona na skrzypcach młody *Wirtuoz Mieczysław Starzewski* (z Tarnowa) którego rzadkiemu talentowi zagraniczne gazety należną sprawiedliwość oddały. Scena i *Arja Józefa Verdi*, z opery „*Nabuchodonozor*”, śpiewana

przez iednę z najcelniejszych tutejszych Amatorów. Nokturno *Hausera*: „*Mes adieux à Farsovie*”, wykonane przez *Mieczysława Starzewskiego*. Fantazja z opery „*Templarjusz*”, wykonana na fortepianie przez *J. P. Wodnickiego*. *Kawatina Józ: Verdi*, z opery „*Lombardi alla prima crociata*” śpiewana przez wyżej wspomnianą Amatorkę. *Air varié Wjetana*, wykonana na skrzypkach przez *Miecz: Starzewskiego*. Cena biletu na Salę ustanawia się na zł. 6 gr. 25, (r. s. 1 k. 2¹/₂), na galerję zł. 3 gr. 15 (k. 52¹/₂). Bilety te znajdują się do nabycia w handlu *J. P. Smolczyńskiego* przy ulicy Krak:-Przedm.; *J. P. Schlenkera* przy ulicy Senatorski; i *J. P. Senewalda* przy ulicy Miodowej, a w dniu Koncertu sprzedawane będą od godz: 11tej przy sali koncertowej. — Księgarnia *S. Orgelbranda* przy ulicy Miodowej Nro 496, otrzymała nowe dzieła z Wilna: *Obraz Litwy* pod względem iej cywilizacji od czasów najdawniejszych do końca wieku XVIII, przez *J. Jarrowicza*; tom *Iszy*, zawiera *Litwę Pogańską*; prenumerata na całe dzieło w 3ch tomach, zł. 26 gr. 20. *Podróż do Pruss, Saxonji i Czech*, odbyta w r. 1838 i 1839 przez *Jul: Moszyńskiego*; 2 tomy, zł. 13 gr. 10. *Serce i złoto*, *Szkice* z pamiętników Doktora, wydał *Jacek Burczymcha*; zł. 2 gr. 20. *Nauki o przykazaniach BOSKICH, o modlitwie, grzechach głównych i Sakramentach*, ułożone przez *200 Kapłanów* pod przewodnictwem *X. Bossarta* przełożonego w Seminarjum Śgo *Sulpicjusza*; 3 tomy, zł. 20. *Pieśni Litewskie* przekł: *Ludwika z Pokiewa*, zł. 3. — Dwie Osoby którym wczoraj przy dniu *Poniedziałkowym*, los rzrządził *kichanie*, w chwili właśnie gdy czytały artykuł *Kurjerka* ze wspomnieniem o *kichaniu* w *Poniedziałek*, złożyły w *Red: Kurjera* iedną zł. 2 dla moralnie zaniehb: *Dzieci*; druga zł. 1 dla *Starców* i *Kalek Tow: Dobroczyńności*, a to w nadziei, że tydzień rozpoczęty wesoło przepędzą według wspomnienia *Duneczkiego* o *kichających* w *Poniedziałek*. Naszem zdaniem niewątpin: bo gdzież równa radość iak w zadowoleniu własnem z dobrego uczynku? — *Uboga Wdowa* (*Jadwiga Rożanowska*); pod

Nrem 1254 przy ulicy Nowy-Swiat zamieszkała, mając 6ro dzieci, a nie będąc w stanie wyżywienia takowych, uprasza litościwie Osoby, aby raczyły przyjsć jej w pomoc przez wzięcie 3ga dzieci (Dziewczynki lat 5, Chłopczyka lat 4 i Dziewczynki lat 3, mających) na wychowanie, lub za swe własne. — Wczoraj w Teatrze Rozmaitości przywołani, po *Rodzinie*, JP. *Jasiński*; po *Indjanie*, JPanna *Damse* i JP. *Żółtkowski*.

Z *Petersburga*, 4/16 *Wrześ.*: — Przez Rozkaz dzienny CESARSKI z d. 28 Sierp.: Dowódzca 1szej brygady Gruzjskich linjowych bataljonów Jen-Maior Xę *Argutinskij-Dołgorukow*, mianowany Dowodzącym wojskami w południowym Dagestanie i Powiatach Kubińskim i Derbentskim. — Pan Minister Spraw Wewn: oznajmił Rządzącemu Senatowi 12 Sierp.: że z liczby wybranych przez szlachtę Kandydatów, N. CESARZ Jmć raczył zatwierdzić na urzędzie Wołyńskiego Gubernjalnego Marszałka Szlachty, byłego Hajsyńskiego powiatowego Marszałka *Bobra*. — Na przedstawienie Pana Ministra Spraw Wewnętrz: i Zdanie Komitetu PP. Ministrów, N. CESARZ Jmć raczył postanowić Igo Sierpnia, iżby zgodnie ze zdaniem miejscowej Zwierzchności, zaieżdna gospoda dla żydów, czasowie do Kiiowa przybywających, była założona nie w Peczerskiej, ale w Łybedskiej części miasta. — N. CESARZ zezwolił na powiększenie oddziału wschodniej Literatury w Uniwersytecie Petersburgskim, dla kształcenia młodzi Zakaukaskiej, mającej potem w urzędach Zakaukaskiego kraiu zająć miejsca tłumaczów. W skutek tego oddział będzie miał ieszcze Nauczycieli języków Gruzjskiego, Ormiańskiego i Tatarskiego. Koszt na to wynosi rocznie 3,358 r.

Anglja. — Według statystycznego obliczenia z r. 1841, 16ta część ludności w Anglji, składała się wówczas z samych robotników w fabrykach, 12ta zaś z rolników. — Rząd zamierza utwierdzić warownie w *Irlandji*, a szczególniej od strony południowej; słyhać, że między innemi, twierdze miasta *Kork* obsadzone będą ogromnemi armatami.

Francja. — Według gazety *Prassa*, *Abdelkader* jest Kaidem marokańskim. W listach znalezionych w obozie syna cesarsk: mowa jest o Kaidzie *Abdelkaderze* synu *Many ed Dina*. Ce-

sarz przyznaie, że jego wydalenie sprzyałoby pokoiowi, zostawia mu iednak tytuł Kaida. Cesarz narzeka bardzo na obojętność wieku, na oziębłość w wierze i zaślepienie znacznej liczby pokoleń gotowych ieszcze złupić Muzułmanów wygnanych z swoich siedzib przez Chrześcijan. W końcu Cesarz poleca swoiemu synowi zawrzeć pokój z Marszałkiem *Biužo*, opuścić pogranicze i zostawić tylko korpus *Hamida*. — Xę *Joinville* (Żuęwil) istotnie niebawem wróci z swoją eskadrą do *Tulonu*; dla zabezpieczenia iednak handlu francuz: na morzu *Sródziem.* i zapobieżeniu korsarstwu ze strony *Marokanów*, przeznaczono 7 okrętów wojennych, 4 parostatki i 6 brygów do krążenia przy brzegach. Dziennik *Glob* zapewnia iednak, że iesli Cesarz *Mulej Abderahman* wytrwa w swoim uporze, tedy eskadra franc: zburzy *Larasz* i *Mazagran*, a armja lądowa ruszy na zdobycie stolic *Fez* i *Mequinez*. Dziennik *Sporów* utrzymuie, że Francja nie zażądała wynagrodzenia kosztu wojny od Cesarza. — Basza w *Larasz* dla tego miał popaść w niełaskę, ponieważ polegając na oświadczeniach Gubernatora *Gibraltaru* Jenerała *Wilson*, zapewniał ciągle Cesarza, że Anglja nie dozwoli aby Francuzi choć jeden punkt w Marokańskim bombardowali lub obsadzili. — Xę *Edward* Sasko-wajmarski Syn Xcia *Bernarda*, i Kapitan *Gordon* Syn Hrabiego *Aberdeen*, 9go b. m. przybyli do *Metz* na manewry. — Królowi mają także towarzyszyć do Anglji Synowie jego Xęta *Aumale* (Omal) i *Montpensier* (Mąpansje). Fregata *Gonier*, którą Król podróź odędzie, jest największym parostatkim marynarki francuz: ma siłę 450 koni i 20 armat. Zaraz za powrotem Monarchy z Anglji, mają nastąpić zaślubiny Xcia *Omal* z Xęniczką *Neapolitańs.*; mieszkanie Xcia zostać teraz znacznie powiększone. — Podczas gdy zachodziła obawa o sprawę *Otaheiti*, deputacja stanu handlowego prosiła Pana *Guizot* (Gizo) aby starał się tę sprawę załatwić drogą pokoiu. — W *Madrycie* i *Stambule* mają być ustanowieni Konsulowie ieneralni. — Monitor paryzki utrzymuie, że dotychczas nie doszły żadne wiadomości o nowej potyczce w *Otaheiti*. — W *Almanachu* Królew: na r. 1844, Kapitan *Bruat* w *Otaheiti* wymieniony jest iako Gubernator wysp *Marquesas* i *Ko-*

misarz Królewski przy Królowej wysp Towarzyskich. — Piszą z *Valenciennes*: „Mieszkańcy daleko od granicy niezdolają sobie wyobrazić do jakiego stopnia uorganizowane jest przemykanie za pomocą psów do tego ułożonych. Przed kilkoma dniami brygada celna w *Ecaudin* pojmała człowieka przemycającego koronki i jego psa, niósącego, równie jak i jego Pan, ładunek kontrabandy. Winny, niemyśląc o sobie, ofiarował 80 fr. za to, iżby psa jego puszczono na wolność. Straż celna nieprzyjęła tego targu i pies został skonfiskowany. Teraz zwierz ten zmienił rodzaj służby i zrozumiałszy terazniejsze swoje położenie, tak gorliwie pracuje nad wytepieniem kontrabandy, jak dawniej pracował nad jej wprowadzeniem do Francji, ścigając nieznośowanie inne psy używane przez kontrabandyżystów i tocząc z nimi zaciętą walkę.

Hiszpanja — P. *Martinez de la Roza* napisał do swoich przyjaciół, że Hiszpanja potrzebuje teraz wojskowego zarządu, takowy zarząd właśnie teraz istnieje, on zaś (P. *Martinez*) nie życzy w nim przyjąć udziału. — Obie Królowe codziennie zwiedzają Kościół gdzie jest wystawioną trumną nieszczęśliwego *Montes de Oka* i na kolanach odbywają przy nim modły. — Niektórzy przypominają sobie pewną *Donnę Teresę Walkarel*, która przed 10ciu czy 12tu laty młoda i ładna jako modniarka u Królowej *Krystyny* znaczny wpływ wywierała, a następnie na rozkaz Rządu wysłana została z eskortą do Francji. Teraz wróciła jako Zakonnica Miłosierna Siostra, i ma zamiar założyć klasztor dla pokutujących grzesznie. — W *Madrycie* powszechnym przedmiotem rozmowy jest teraz powieść między znakomitym Francuzem i francuzką tancerzem; tenże zachodził w załoty do córki kochanki swojego rodaka; otrzymawszy bezskuteczne naponnienie, został wyzwany na powieść. Tancerz trafił kulą swojego przeciwnika w usta, strzaskał mu wszystkie zęby i zranił w szyję; mimo to, raniony zostanie przy życiu. — Były Prezes *Lopez* bawi teraz u wód *Archony*. — Pan *Mon* ma objąć ministerstwo spraw zagr.

Niemcy. — Dla pogorzalców w *Plauen* w *Saksonji*, do d. 16go z. m. zebrano 24,000 zł. — Arcy-Xię *Fryderyk* został mianowany Wice-Ad-

miralem i Dowódcą marynarki Austriackiej, w miejsce Margrabiego *Paulucci*. — 11go b. m. odlano w *Mnichowie* głowę kolosalnej *Bawarji*; waży 130 centn. Odlew udał się zupełnie. Zgromadzeni Widzowie wykrzyknęli 3-krotnie „Niech żyje Król!” — W *Austrii* ma być ogłoszoną ustawa nowej ozdoby, to jest order zaśluzgi cywilnej, dla tych których fabrykaty odznaczają się na wystawach publicznych; ta ozdoba połączona wraz będzie z przywilejami szlachectwa. — Na sejmie *Węgierskim* przez 3 dni trwały narady o projektach względem *Żydów*; odrzucono wnioski aby Izraelici byli wrówni z prerogatywami innych mieszkańców; ale dozwolono aby mogli nabywać domy we wszystkich miastach, aby trudnili się naukami, mogą być Inżynierami, Adwokatami, Aptekarzami i trudnić się wszelkiem rzemiosłem.

Włochy. — Ojciec Śty 6go b. m. na uroczystem posłuchaniu przyjmował Xżnę *Karolową Pruską*. — Kolegium święte zesz: roku liczyło 60 Kardynałów, między nimi 6 Kardynałów-Biskupów, 44 Kardynałów-Kapłanów i 10 Kardynałów-Dyakonów. 2ch Kardynałów jeszcze jest z czasów *Piusa VII*, 7miu z czasu *Leona XII*, a reszta uzyskała purpurę od terazniejszego *Papieża*. Najstarszym Kardynałem jest *Tadini*, mający lat 85; najmłodszym Xżę *Szwarcenberg*, mający lat 35.

Rozmaitości. — Płace 2,000 osób użytych przy kolei żelaznej *Londyńsko-Birminghamskiej*, wynoszą 8 milionów złp. — W *Kilmore* (w Anglii) niedawno umarł Pastor protestancki mający lat 102. Był mianowany Pastorem w r. 1773, a zatem lat temu 70. — Wiadomo jak *guano* (gatunek gnoju) sprzyja wielkiemu wzrostowi. W *Londynie* mieszka *Cyrulik*, który do golenia swoich Pacjentów, używa wody rozrobionej *guanem*. Ci zaledwo wyjdą ze sklepu *golibrody* i przejdą na róg ulicy, muszą wracać, bo inż im broda porośła. — Sekta *Białych kwaków* wygasła prawie w *Szkocji*. — Tancerka *Adela Dumilatre* z *Wielkiej opery Paryzkiej*, przyjęta została do Teatru królewski w *Londynie*. — Na zebraniu miejskim w *Manschester*, Lord *Egerton* zebrał przeszło 400,000 zł. składek na urządzenie wielkiego ogrodu spacerowego przy tem mieście. Niektórzy z przytomnych ofiarowali po 40,000 zł. na ten

cel przyjemny i pożyteczny. — W Anglii psy owczarskie tak są doskonale wyuczone, że ieden pies może bez pomocy pastucha paść do 2,000 owiec. Wyprowadza je sam o wschodzie słońca, odprowadza przed zachodem i pilnie wybornie iagniąt. — Jeden z prywatnych gabinetów medali w Londynie, sprzedany został z publicznego targu za 28,000 dukatów. — W Wenecji zjawił się nowy Karzeł mający lat 21. Ma on wzrostu 2 stop i 10 cali, a waży tylko 24 funtów. — Elegant idący kabryoletem do Londynu, stanął przy rogacie dla zapłacenia kopytkowego. Celnik poszedł do budki po kartkę, tymczasem Jegomość wyjął woreczek i rzucił zapłatę na ziemię. Celnik nie oburzył się wcale, podniósł pieniądz, a na miejscu onego, złożył karteczkę mówiąc: „Tam gdzie mi oddają pieniądze, tam kładę na nie pokwitowanie.” Elegant iak niepyszny musiał zleść na ziemię i zabrać to, bez czego do miasta niebyłby wpuszczony. — W Arles w zeszłym miesiącu w kilka minut po pogrzebaniu trumny z młodzieńcem, usłyszano ięki podziemne. Odkopano trumnę, mniemany nieboszczyk powstał, i do dziś dnia żyje. — Właściciel Królikarni w Devon Post posiada królika, który co rok zruca z siebie nie tylko sierść, ale skurę, tak, że gdy przyjdzie czas lenienia, można widzieć to zwierzę opatrzone nową skurą z włosom pod dawną, która tylko cząstkami wisi w około. — W r. 1838 było w Londynie 305,495 żebrzących, a w roku 1843 takichże mieszczęśliwych 326,040.

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Tarnowski Felix Hr: z Lublina; Jorski Józef Prezes Tow: Kred: z Płocka; Krzymuski Marc: Dz: z Wierzbic; Sz wajcer Alex: Dz: z Jagodnicy; Leszczyński Igo: Dz: z Belna; Ordęga Jan Dz: z Żelchowa; Skurzewski Józ: Dz: z Murawina; Skwarczyński Stan: Oby: z Galicji; Staszewski Rafał Oby: z Udrzyna; Chodecki Woj: Oby: z Łaszewa.

DONIESIENIA.

PLANINO zupełnie nowe, z mechaniką na wzór Paryżkiej, bardzo ozdobne, o 6 i pół oktawach, iest do sprzedania. Widzieć go można w pawilonie lewym domu Skwarcowa (dawniej pałac Saski), w mieszkaniu na dole, wchodząc z bramy na lewo.

Jan Fryderyk Trenkner, w Warszawie urodzony, w r. 1807 iako Tłumacz ięzyków, z wojskiem Francuskim z Warszawy wydalil się, i od czasu tego o sobie żadnej wiadomości, gdzie przebywa, nie daie. Ze wiadomość o pobyciu i zejściu dla rodzeństwa tegoż, do użytku urzędowego iest potrzebna; pod-

pisana iako Siostra onego, uprasza każdego, w kraju i za granicą, ktoby miał o tym Janie Fryderyku Trenkner wiadomość, by na koszt mój mógł donieść gdzie nateraz znajdzie się, lub iuż nie żyje; za co wdzięczność zachowam. — Rozalja Goebel, ulica Krochmalna Nro 1125. w Warszawie.

W domu Nr 2160 przy ulicy Bonifraterskiej, gdzie dawniej Szkoła Powiatowa istniała, są do ujęcia MIESZKANIA suche i wygodne, na dole i 1m piątrze, oraz Stajnia i Wozownia. — W tymże domu FORTEPJAN iestonowy, iest do zbycia za małą cenę. Wiadomość u właściciela domu.

Swięży transport KROW Żuławskich, z których kilka iest na ocieceniu, są do sprzedania w dobrach Opacz Wielka przy trakcie Krakowskim. — M. Blumenthal.

KANTOR

PROŚB, KORRESPONDENCJI i TŁUMACZEŃ przy rogu ulic Rymarskiej i Tłumackiej, na 12m piątrze, w domu nowym Wgo Zawadzkiego.

1) Są pod bardzo korzystnymi warunkami do nabycia DOBRA w Gub: Mazow: o mil 12 od Warsz, nad rzeką Szwęną, obfitujące we wszystkie dogodności pod względem gospodarskim, rolnym i przemysłowym, które przy nakładzie 20 000 Rsr: zapewnią po rozwinięciu i dopilnowaniu wszelkich źródeł spekulacyjnych, takż sumę rocznych korzyści. 2) Potrzebna iest POZYCZKA 4,000 złp. na Dobra w Okręgu Błonskim położone. 3) Życzą być umieszczeni: RZĄDCY DOBR, KOMISARZE, PISARZE PROWENTOWI, i t. d., z kaucją i bez kaucji. 4) KOŁONISCI, szukają Osad dogodnych. 5) Kantor wyższy, przyjmuje układanie PROŚB i PODAŃ do wszelkich Władz w rozmaitych ięzykach. zajmuje się TŁUMACZENIEM Dokumentów Administracyjnych i Sądowych; niemniej KOPIALJA w wszelkich charakterach za cenę umiarkowaną.

Dziś rano ciepła stopni 6. Wczoraj w połud: 12.

TEATR ROZMAITOŚCI. Jutro, 25ty raz Niedziadziańka. 36ty raz Niedorostek.

Dziś w Kawiarni przy ul: Preta Nr 275, obok handlu Szmitnera, JP. Modliński z kompanją grać będzie.

Dziś w Kawiarni przy ul: Krako-Przedm: i Marjenu: na 1 piąt: Nr 366, JP. Szpilman grać będzie na Instrumencie złożonym z drewniek i słomy, z towarzyszeniem Kwartetu.

Dziś w Kawiarni w domu Hejnikowskiego przy ulicy Bielańskiej, Panny Nowakowskiej grać będą

Jutro u Mai-wskiego przy ul Bednarskiej, na Śniadanie Zając, Poledwica z czerwona kapusta, Pieczka huzarska i barania, Comber, Kapłon, Prosie, Maiones, Zraz, Kotlety, Raki, Grochówka.

Do dzisiejszego Kurjera, dołączają się WARUNKI do Licytacji, na 5cio-letnie wydzierżawienie DOCHODU MIEJSKIEGO KOPYTKOWEGO, ROGATKOWEM zwanego.